

Sygn. akt: I C 217/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Ilona Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa M. G.

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 917,00 złotych (słownie: dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 217/22

UZASADNIENIE

Powód – M. G., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od pozwanego – TUZ Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 4,526,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 13 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 14 stycznia 2021 roku doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód B. o nr rejestracyjnym (...), należący do poszkodowanego G. Ł.. Poszkodowany wobec niemożności korzystania z własnego pojazdu, wynajął u strony powodowej pojazd zastępczy. Pokrycie kosztów najmu nastąpiło z ubezpieczenia OC sprawcy zdarzenia.

Powód podkreślił, że poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy od dnia 18 stycznia 2021 roku do dnia 17 lutego 2021 roku, czyli przez 21 dni. Strona powodowa przyjęła stawkę rynkową czynszu najmu w wysokości 160,00 złotych netto/doba +VAT za dobę najmu pojazdu zastępczego. W związku z powyższym za usługę najmu pojazdu zastępczego strona powodowa wystawiła poszkodowanemu fakturę VAT na kwotę 6.100,80 złotych brutto. Samochód zastępczy był poszkodowanemu potrzebny do celów prywatnych. Poszkodowany nie był uprawniony do odliczenia podatku VAT

na pojeździe, a zatem strona powodowa dochodzi odszkodowania w kwocie brutto, co nie było kwestionowane przez pozwaną.

Powód zaznaczył, że w wyniku umowy cesji strona powodowa nabyła wierzytelność przysługującą zbywcy wobec strony pozwanej w związku z przedmiotową szkodą komunikacyjną. Pozwana została poinformowana o dokonywanych cesjach wierzytelności i nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń w tym zakresie. Następnie strona powodowa zgłosiła swoje roszczenie stronie pozwanej. w toku postępowania likwidacyjnego, wskutek przedstawienia faktur VAT przez stronę powodową pozwana dokonała wypłaty odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 1.574,40 złotych. strona pozwana uznała za uzasadnioną stawkę dobowego czynszu najmu pojazdu zastępczego, jednakże zweryfikowała okres najmu do 8 dni. Ostatecznie więc powódka wystosowała do pozwanej przedsądowe wezwanie do zapłaty z wnioskiem o wypłatę pełnej kwoty odszkodowania, czym podjęła próbę ugodowego zakończenia sporu.

Strona pozwana w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i nie dokonała dopłaty dalszej kwoty odszkodowania. W związku z powyższym stronie pozwanej do zapłaty pozostała niedopłata do faktury VAT z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości. Skoro zatem koszty najęcia samochodu zastępczego wyniosły 78,00 złotych netto/dobę, ubezpieczyciel ma obowiązek je pokryć, taką bowiem cenę zastosował podmiot działający na rynku lokalnym i taką właśnie cenę faktycznie poniósł poszkodowany.

W odpowiedzi na pozew pozwany TUZ Towarzystwo (...) z siedzibą w W., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany nie kwestionował odpowiedzialności co do zasady oraz wysokości stawki przyjętej za dobę najmu. Zakwestionował natomiast żądanie zapłaty dalszego odszkodowania, albowiem nie zgodził się z okresem najmu pojazdu.

Pozwany zwrócił uwagę, że szkoda miała miejsce w dniu 14 stycznia 2021 roku, natomiast poszkodowany wynajął pojazd zastępczy w dniu 18 stycznia 2021 roku i w tym samym dniu wstawił pojazd do serwisu. Niewątpliwym natomiast jest, że w dobie istnienia środków komunikacji bezpośredniej zgłoszenie szkody jest czynnością prostą i niewymagającą szczególnego zaangażowania. Czynność ta wymagała bowiem jedynie nawiązania kontaktu z centrum obsługi telefonicznej, gdzie w trakcie rozmowy krok po kroku zgłaszający szkodę rozpytany zostaje o wszelkie niezbędne do prowadzenia procesu likwidacji szkody informacje.

Pozwany podkreślił, że szkoda została zgłoszona dopiero w dniu 22 stycznia 2021 roku, a więc 8 dni od dnia szkody i 4 dni od dnia zawarcia umowy najmu. Pozwany zaznaczył również, że podmioty udostępniające pojazdy zastępcze, a następnie nabywających wierzytelność z tego tytułu w ramach cesji, posiadają wiedzę, że ubezpieczyciele oferują udostępnienie pojazdów zastępczych w stawkach preferencyjnych. Zatem istniała możliwość podjęcia takich czynności, które zmierzałyby do zbadania propozycji pozwanego. Zaniechanie w/w czynności spowodowało, że poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego i generował w ten sposób koszty, choć ubezpieczyciel nie miał wiedzy o wystąpieniu szkody, a tym samym jakiegokolwiek realnej możliwości podjęcia czynności likwidacyjnych.

Pozwany podniósł nadto, że przebieg procesu likwidacji wskazywał, że opóźnienie to jest istotne o tyle, że pozwany od razu przystąpił do działań likwidacyjnych i informacyjnych. W ocenie pozwanego takie zaniechanie naruszyło obowiązek współdziałania z ubezpieczycielem w procesie likwidacji szkody, który w konsekwencji prowadzi do zwiększenia jej rozmiarów. Dlatego też nie sposób zaakceptować zasadności najmu pojazdu zastępczego w okresie od 18 stycznia 2021 roku do dnia 22 stycznia 2021 roku. Tym bardziej, że pojazd znajdował się w serwisie od 18 stycznia 2021 roku, a więc przed zgłoszeniem szkody. Natomiast kalkulacja warsztatu przesłana została dopiero w 8 dniu najmu pojazdu zastępczego. Dodatkowo poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego przez okres ponad miesiąc, podczas gdy technologiczny czas naprawy auta wynosił niespełna 1 dzień roboczy. Potwierdza to bowiem sam powód wskazując w kosztorysie, że czas naprawy do 78 JC, z czego 12 JC to 1 (...). Oznacza to zatem, że naprawa wymagała zaangażowania w wymiarze 6,5 (...), a więc niespełna dzień roboczy (dzienny czas to 7,5 (...)). Wobec tego pozwany podkreślił, że gdyby uwzględnić prawidłowy czas prowadzenia czynności i organizację naprawy, to czas przestoju pojazdu winien

być ograniczony łącznie do 8 dni (to jest czas czynności likwidacyjnych od dnia 22 stycznia 2021 roku do dnia 27 stycznia 2021 roku oraz jeden dodatkowo dzień technologicznej naprawy pojazdu).

Pozwany zakwestionował dokument prywatny powoda w postaci załączonego do pozwu harmonogramu naprawy.

Pozwany podniósł również, że czas najmu pojazdu zastępczego był nieadekwatny do samego zakresu uszkodzeń, jak i niewątpliwie znikomego nakładu pracy pozwalającego na przywrócenie stanu poprzedniego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 stycznia 2021 roku poszkodowany G. Ł. w miejscowości O. wjechał w dziurę znajdującą się na jezdni i w wyniku tego zdarzenia uszkodzeniu uległ jego samochód osobowy marki (...), o numerze rejestracyjnym (...), w zakresie przedniego zawieszenia i opony.

Poszkodowany skontaktował się z powodem albowiem auto nie było jezdne. Podczas rozmowy z powodem poszkodowany G. Ł. zapytał o możliwość skorzystania z auta zastępczego. Uzyskał on informację pozytywną i jednocześnie został poinformowany o stawce dobowej, która wynosiła 160,00 złotych.

Pojazd poszkodowanego został odtransportowany do powoda na lawecie, a poszkodowanemu – G. Ł. został udostępniony pojazd zastępczy marki B.. Poszkodowany podpisał protokół przyjęcia pojazdu zastępczego i nie został poinformowany przez powoda o przewidywanym czasie naprawy auta.

Pomiędzy powodem a poszkodowanym została zawarta umowa najmu pojazdu zastępczego - model (...) o numerze rejestracyjnym (...). Jako datę początkową w umowie wpisano 18 stycznia 2021 roku i ustalono dobową stawkę w wysokości 160,00 złotych netto.

Poszkodowany – G. Ł. nie zgłaszał szkody do ubezpieczyciela, jak również nie interesował się przebiegiem postępowania likwidacyjnego. Wszystkie sprawy dotyczące szkody scedował bowiem na powoda, który nie informował poszkodowanego – G. Ł. o przebiegu postępowania likwidacyjnego, w szczególności w zakresie możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego od ubezpieczyciela (przyznane).

Poszkodowany po upływie tygodnia od dnia zdarzenia zainterweniował u powoda z uwagi na zbyt długi okres naprawy.

dowód: zeznania świadka G. Ł. 00:05:06 – 00:09:20 k. 111v, akta szkody w formie elektronicznej k. 49v, dowód z innych wniosków dowodowych: kserokopia umowy najmu k. 16, kserokopia upoważnienia do wypłaty odszkodowania k. 17, kserokopia załącznika do umowy najmu k. 18.

Pismem z dnia 25 stycznia 2021 roku adresowanym do poszkodowanego – G. Ł., pozwany wskazał, że szkoda, która miała miejsce 14 stycznia 2021 roku została zarejestrowana pod numerem (...). Poinformował również, że w przypadku, gdy na skutek uszkodzenia pojazdu osoba poszkodowanemu utraciła możliwość korzystania z auta, to może ubiegać się o zwrot kosztów wynajmu samochodu zastępczego – o ile brak pociąga za sobą nadmierne utrudnienia lub koszty, a jednocześnie poszkodowany nie dysponuje innym pojazdem, z którego mógłby korzystać. Pozwany wskazał także, że szczegółowe informacje dotyczące możliwości najmu pojazdu zastępczego z wypożyczalni współpracujących z (...) oraz informacje o zasadach zwrotu kosztów najmu zostały przedstawione w załączonym do pisma załączniku. Pozwany poinformował nadto, że przed wynajmem pojazdu prosi się o kontakt z likwidatorem lub bezpośrednio z wypożyczalnią, której dane kontaktowe znajdują się na stronie internetowej pozwanego, w celu uzyskania szczegółowych informacji o ofercie, między innymi, samochodu osobowego. Pozwany zaznaczył również, że skorzystanie z oferty nie jest obligatoryjne, jednak w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u partnera pozwanego.

dowód z innych wniosków dowodowych: akta szkody w formie elektronicznej – pismo z dnia 25 stycznia 2021 roku z załącznikiem – informacje dotyczące najmu pojazdu zastępczego k. 49v.

Poszkodowany – G. Ł. korzystał z auta zastępczego od powoda na podstawie łączącej ich umowy najmu przez 31 dni.

W dniu 8 marca 2021 roku powód wystawił fakturę z terminem płatności na dzień 22 marca 2021 roku.

Łączny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł kwotę 6.100,80 złotych brutto, gdyż poszkodowany nie był płatnikiem VAT.

dowód: faktura nr (...), dowód z innych wniosków dowodowych: wyliczenie/kosztorys najmu pojazdu zastępczego k. 22.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany - Towarzystwo (...) z siedzibą w W. przyznał odszkodowanie w wysokości 1.280,00 złotych tytułem wynajmu samochodu zastępczego. Pozwany w całości uznał wysokość stawki dobowej najmu pojazdu, weryfikując okres wynajmu pojazdu zastępczego na czas technologiczny naprawy auta wynoszący 8 dni, a mianowicie od dnia 22 stycznia 2021 roku do dnia 29 stycznia 2021 roku.

Pismem z dnia 5 maja 2021 roku pozwany przyznał dodatkowo tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego kwotę 294,40 złotych, która stanowiła różnicę podatku VAT pomiędzy uznaną dotychczas stawką 160,00 złotych netto a stawką zaproponowaną na fakturze VAT, to jest 196,80 złotych brutto. Jednocześnie pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w zakresie przyjętego czasu najmu auta.

dowód z innych wniosków dowodowych: pismo z dnia 12 kwietnia 2021 roku k. 24 – 25, pismo z dnia 5 maja 2021 roku k. 26 – 27.

W dniu 12 maja 2021 roku powód zawarł z poszkodowanym umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której cedent oświadczył, że przenosi na cesjonariusza swoją wierzytelność w stosunku do pozwanego – (...) z tytułu szkody (...), której elementem jest wynagrodzenie za wynajem auta zastępczego po weryfikacji w wysokości 4.526,40 złotych.

dowód z innych wniosków dowodach: kserokopia umowy przelewu wierzytelności k. 23.

Powód wezwał przedsądowo pozwanego do zapłaty kwoty 4.526,80 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia następującego po dniu wydania decyzji płatniczej do dnia zapłaty.

Pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

dowód z innych wniosków dowodowych: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 28 – 29, k. 30-31, akta szkody w formie elektronicznej – pismo z dnia 8 czerwca 2021 roku.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia w dniu 14 stycznia 2021 roku, jak również legitymacji czynnej, nie była sporna. Powód uzasadnił swoją legitymację wobec pozwanego ubezpieczyciela tym, że nabył wierzytelność o wypłatę odszkodowania, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, od poszkodowanego, na podstawie umowy cesji (art. 509 k.c.). Poza sporem było również, że dotychczas pozwany przyznał i wypłacił kwotę 1.574.40 złotych tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, nie kwestionując przy tym wysokości stawki dobowej najmu auta zastępczego.

Należność dochodzona pozwem obejmowała natomiast różnicę między kosztami wynajmu samochodu zastępczego z uwagi na czas trwania najmu ustalony przez powoda w wysokości 31 dni, zaś przez pozwanego w wysokości 8 dni, a w konsekwencji wysokością odszkodowania wypłaconego przez pozwanego ubezpieczyciela.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której

zawarta została umowa ubezpieczenia. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, które Sąd w niniejszym składzie w pełni podziela, dla ustalenia pojęcia szkody ubezpieczeniowej należy sięgać do odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym, albowiem nie ma różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu przepisów prawa cywilnego i prawa ubezpieczeniowego. W obu przypadkach chodzi bowiem o utratę lub zmniejszenie aktywów bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej (por. uchwała z dnia 18 marca 1994r. w sprawie III CZP 25/94 i z dnia 15 listopada 2001r. w sprawie III CZP 68/01).

Pojęcie szkody rozumianej jako uszczerbek majątkowy może mieć dwojaką postać – szkody rzeczywistej oraz utraty korzyści. W doktrynie i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że koszty i wydatki poniesione w związku ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę wchodzi w skład takiej szkody. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, iż pojęcie szkody ubezpieczeniowej, gdy podstawą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń jest umowa odpowiedzialności cywilnej, jest tożsame z pojęciem szkody zawartym w art. 361 k.c. Przepis ten stanowi, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1). W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). Zgodnie zaś z treścią art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody winno nastąpić - według wyboru poszkodowanego - bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Istotnym jest, że przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę wynikającą z treści art. 363 § 1 k.c. jedynie w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji. W istocie jednak naprawienie szkody przez ubezpieczyciela polega na zapłaceniu kwoty pieniężnej koniecznej do przywrócenia samochodu do stanu poprzedniego. Pod względem ekonomicznym (wartości świadczenia) występuje w takiej sytuacji ekwiwalentność obu postaci świadczeń odszkodowawczych przewidzianych w art. 363 § 1 k.c. Można zatem przyjąć, że poszkodowanemu przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego także wobec ubezpieczyciela, ale ze względu na charakter świadczenia ubezpieczeniowego roszczenie to przybiera postać żądania restytucji pieniężnej umożliwiając definitywne przywrócenie stanu poprzedniego.

Na gruncie prawa cywilnego reprezentatywne jest stanowisko w przedmiocie ustalania szkody zgodnie z zasadą, że szkodę stanowi różnica między stanem majątku poszkodowanego, który powstał po nastąpieniu zdarzenia sprawczego, a stanem, który by istniał bez tego zdarzenia. Zasadę tę zastosować należy również na gruncie roszczeń związanych z najmem pojazdu zastępczego. Zagadnienie to było przedmiotem uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie III CZP 5/11, którą Sąd w niniejszym składzie w pełni podziela. Sąd Najwyższy wskazał, że dochodzenie odszkodowania w zakresie tej szkody możliwe jest w sytuacji, w której doszło już do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu. Sąd Najwyższy wskazał nadto, że są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które nie powstałyby bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.).

Co do zasady nie budzi wątpliwości możliwość refundacji wydatków za najem pojazdu zastępczego poniesionych zarówno przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą jak i przez osobę fizyczną nieprowadzącą takiej działalności. Zaznaczyć jednak należy – jak wskazał Sąd Najwyższy - w powołanej uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku - że zwrotowi mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem - strata majątkowa z tego tytułu powstaje dopiero z chwilą poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego. Nie oznacza to jednak, że wszystkie tak poniesione koszty podlegają zwrotowi. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy - nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Zatem na dłużniku ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na

wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika.

Zgodnie bowiem z przyjętą i ugruntowaną linią orzecznictwa za szkodę można uznać tylko koszty niezbędne, rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego, którego obciąża ciężar dowodu wysokości szkody (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie IV CK 672/03). I chociaż rozstrzygnięcie to dotyczy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, niewątpliwie zasada ta odnosi się również do sytuacji, gdy szkoda z tego tytułu dochodzona jest bez związku z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku).

W ocenie Sądu, powód w toku niniejszego procesu nie wykazał aby wydatki z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości ustalonej przez powoda były ekonomicznie uzasadnione. Tym bardziej, że pozwany nie kwestionował zasady przyznania odszkodowania z tytułu najmu samochodu zastępczego i w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił już z tego tytułu świadczenie, nie kwestionując wysokości stawki, a jedynie czas trwania najmu.

Powód – celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia - powoływał się na wystawioną fakturę w zakresie wysokości szkody, załącznik do umowy w postaci kalendarza oraz kosztorys najmu pojazdu zastępczego wskazując, że należność taką faktycznie poniósł poszkodowany i w związku tym pozwany winien zwrócić ją w całości jako rzeczywiście poniesione koszty. Natomiast pozwany powoływał się na zasadę ograniczenia tych ciężarów jedynie do celowych i ekonomicznie uzasadnionych.

W ocenie Sądu należy zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego w zakresie ograniczeń refundacji szkody związanej z najmem pojazdu zastępczego do kosztów celowych i ekonomicznie uzasadnionych. Za takim stanowiskiem przemawia również uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku, III CZP 20/17, którą Sąd w niniejszy składzie również w pełni podziela. Odwołując się do tezy i uzasadniania uchwały z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy zauważył, że od początku wskazywano na potrzebę utrzymania ochrony interesów poszkodowanego w rozsądnych granicach. Jak wskazywał bowiem Sąd Najwyższy „nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego (zniszczonego) pojazdu, gdyż następstwo to może być wyeliminowane - bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego - w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika sposób. Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, **gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za celowe i ekonomicznie uzasadnione**. W tym kontekście istotne znaczenie ma nie tylko równorzędność samego pojazdu, ale także dodatkowych warunków umowy, takich jak, np. czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego czy też obowiązek wpłaty kaucji. Jeżeli zaś istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Odstępstwa od tej reguły nie uzasadniają również drobne niedogodności o charakterze niemajątkowym, które mogą wiązać się, np. z koniecznością nieznacznie dłuższego oczekiwania na podstawienie pojazdu zastępczego proponowanego przez ubezpieczyciela.

Uchwała ta zawiera również odniesienie do wywodzonych w niniejszej sprawie przez powoda argumentów dotyczących swobodnego decydowania przez pokrzywdzonego co do wyboru podmiotu świadczącego usługi w zakresie wynajmu pojazdów, a co za tym idzie – stosowanych przez ten podmiot stawek z wynajmem. Sąd Najwyższy wskazał mianowicie, że „z uwagi na ciężący na ubezpieczycielu obowiązek szczególnej, podwyższonej staranności nie można przypisać decydującego znaczenia czynnikowi w postaci szczególnego zaufania, jakie poszkodowany ma do kontrahenta, z którego usług chciałby skorzystać. Poniesienia wyższych kosztów nie uzasadnia również sama przez

się prostota skorzystania z oferty najmu złożonej przez przedsiębiorcę prowadzącego warsztat naprawczy, w którym uszkodzony pojazd ma być naprawiany. Konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem - w praktyce zwykle telefonicznego - nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu. Co więcej, należy uznać, że w ramach ciężącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu (zniszczonemu). Nie ma to nic wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu, nie jest bowiem istotne to, czy propozycja ubezpieczyciela jest najtańsza, lecz to, że jest przez niego akceptowana. Należy też podkreślić, że proponowana wykładnia nie eliminuje ani nie ogranicza przysługującej poszkodowanemu swobody wyboru kontrahenta, od którego najmie pojazd. Sprawia jedynie, że względu na obowiązek zapobiegania zwiększeniu rozmiarów szkody, że zawierając umowę na mniej korzystnych warunkach od proponowanych przez ubezpieczyciela, poszkodowany będzie zmuszony ponieść część związanych z tym kosztów. Przeciwno przedstawionemu stanowisku nie przemawia wystarczająco silnie przyjmowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że odpowiedzialnością ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej objęte są - jako "niezbędne i ekonomicznie uzasadnione" - koszty naprawy pojazdu ustalone według cen, którymi posługuje się swobodnie wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu, choćby odbiegały (były wyższe) od cen przeciętnych, jeżeli tylko odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku (por. zwłaszcza uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, i postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., III CZP 91/05, nie publ.). Należy także zwrócić uwagę, że w przypadku kosztów naprawy pojazdu służących bezpośrednio wyeliminowaniu już istniejącej szkody majątkowej interes poszkodowanego podlega intensywniejszej ochronie niż w przypadku wydatków na najem pojazdu zastępczego, które nie służą wyrównaniu szkody - utrata możliwości korzystania z rzeczy nie jest szkodą lecz jedynie wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu (por. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). W konsekwencji wymagania dotyczące pokrycia obu kategorii kosztów różnią się. O ile celowość i ekonomiczność wydatków służących bezpośrednio restytucji (naprawie pojazdu) jest kontrolowana co do zasady tylko w wąskich granicach określonych w art. 363 § 1 zd. 2 k.c., o tyle w przypadku kosztów służących wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych - jest samoistną, podstawową przesłanką warunkującą zakwalifikowanie tych wydatków jako szkodę. Znaczenie tej różnicy uwidacznia się także w tym, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11) kompensacie podlegają jedynie rzeczywiście poniesione wydatki na najem pojazdu zastępczego, podczas gdy koszty naprawy pojazdu mogą być - zgodnie z utrwalonym orzecznictwem - dochodzone jeszcze przed ich poniesieniem.

Należy przy tym podkreślić, że to na powodzie spoczywał ciężar wykazania zasadności, jak wysokości dochodzonego roszczenia. Zgodnie bowiem z treścią art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Tym samym, w ocenie Sądu, to na powodach spoczywał ciężar wykazania odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego w zakresie przekraczającym spełnione świadczenie (art. 6 k.c.), a to z uwagi na zaprzeczenie tej okoliczności przez pozwanego. Zasadniczo bowiem ciężar dowodu spoczywa na tym, kto twierdzi, a nie na tym, kto zaprzecza (*Ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat*), albowiem z logicznego punktu widzenia utrudnione jest wszak dowodzenie okoliczności negatywnych. Skoro powodowie jako nabywcy wiarygodności odszkodowawczej wstąpili w pełnię praw i obowiązków poszkodowanego związanych ze sporną wiarygodnością, to w zastanym układzie procesowym, to na nich spoczywał ciężar dowodu faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

W ocenie Sądu z zaferowane przez powoda materiału dowodowego absolutnie nie wynika aby przyjęty przez niego czas naprawy auta, a w konsekwencji czas najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego był technologicznie uzasadniony. Tym bardziej, że pozwany zakwestionował wiarygodność przedłożonego przez powoda wniosku dowodowego w postaci kserokopii załącznika do umowy - kalendarza. Natomiast powód nie zaferował w tym zakresie żadnego innego materiału dowodowego.

Ponadto Sąd powziął wątpliwości co do wiarygodności pozostałego materiału dowodowego przedłożonego przez powoda, co do rzeczywistej daty powstania szkody, albowiem z przedłożonych dokumentów oraz zeznań świadka – poszkodowanego G. Ł. wynika, że szkoda miała miejsce w dniu 18 stycznia 2021 roku. Fakt ten pozostaje natomiast w sprzeczności z uzasadnieniem pozwu, z którego wynika, że zdarzenie miało miejsce w dniu 14 stycznia 2021 roku oraz dokumentacją mailową pozwanego znajdującą się w aktach szkody prowadzonych w formie elektronicznej, z której jednoznacznie wynika, że szkoda miała miejsce w dniu 14 stycznia 2021 roku.

Dlatego też Sąd nie dał wiary zaoferowanemu przez powoda materiałowi dowodowemu.

Ponadto z niekwestionowanych zeznań samego poszkodowanego – G. Ł., słuchanego w charakterze świadka wynika, że interweniował on u powoda z uwagi na zbyt długi okres oczekiwania na naprawiony pojazd, było to około tydzień po zdarzeniu, albowiem poszkodowany był przekonany, że naprawa auta z uwagi na rodzaj uszkodzeń, potrwa nie dłużej niż tydzień. Świadek zeznał również, że długi okres oczekiwania na naprawę spowodowany był poszukiwaniem ubezpieczyciela. Ponadto zeznał, że nie był informowany o czasie naprawy auta, o przebiegu postępowania likwidacyjnego, czy też możliwości skorzystania z auta zastępczego u ubezpieczyciela (dowód: zeznania świadka G. Ł. 00:07:17 – 00:09:20 k. 111v).

Należy również zaznaczyć, że z wyliczenia/kosztorysu najmu pojazdu zastępczego wynika, że ilość roboczogodzin przeznaczonych na naprawę auta wynosiła jedynie 6,5 godziny.

Zatem, skoro w toku niniejszego procesu powód nie zaoferował materiału dowodowego, z którego w sposób nie budzący wątpliwości, wynikałoby że technologiczny czas naprawy auta uzasadnia najem pojazdu przez 31 dni, to powództwo należało oddalić w całości.

Dlatego też Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1, 1¹ i 3 kpc, który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W przedmiotowej sprawie pozwany – Towarzystwo (...) z siedzibą w W. jest stroną wygrywającą proces. Po stronie pozwanej powstały koszty w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego adwokata w wysokości 900,00 złotych zgodnie z §2 pkt 3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji.